

Принцип зведення у банаховому просторі

О. Б. Ликова

1. Розглянемо юлінійне диференціальне рівняння в нескінченності міжнародному банаховому просторі

$$\frac{dx}{dt} = X(t, x, \varepsilon), \quad (1)$$

де $X(t, x, \varepsilon)$ — деяка функція дійсного змінного t , $x(x \in \mathfrak{L})$, ε , зі значеннями в \mathfrak{L} , ε — малий параметр.

Дослідимо поведінку розв'язків рівняння (1) в околі деякого стаціонарного розв'язку відповідного (1) породжуючого рівняння.

Припустимо, що вектор-функція $X(t, x, \varepsilon)$ має в указаному околі обмежену сильну похідну по x , тобто у $X(t, x, \varepsilon)$ можна виділити її головну лінійну частину

$$X(t, x, \varepsilon) = Ax + X_1(t, x, \varepsilon), \quad (2)$$

де величина $\|X_1(t, x, \varepsilon)\|$ має більш високий порядок малості, ніж $\|x\|$. Тоді рівняння (1) можна записати у вигляді

$$\frac{dx}{dt} = Ax + X_1(t, x, \varepsilon), \quad (3)$$

де лінійний обмежений оператор A — сталий, якщо досліджується окіл статичного розв'язку $x = \xi = \text{const}$ відповідного породжуючого рівняння, і $A = A(\psi)$ — періодична оператор-функція, якщо досліджується окіл періодичного розв'язку $x = x^\circ(\psi)$ породжуючого рівняння.

Розглянемо спочатку окіл нульового розв'язку $x = x_0 = 0$.

Спектр лінійного оператора A назовемо критичним, якщо він знаходитьться на уявній осі або в її околі. Решту спектра оператора A назовемо некритичним.

Припустимо, що спектр $\sigma(A)$ оператора A в рівнянні (3) розбивається на дві спектральні множини $\sigma_1(A)$ та $\sigma_2(A)$, що відповідають критичній та некритичній частинам спектра, $\sigma(A) = \sigma_1(A) \cup \sigma_2(A)$. Через \mathfrak{L}_1 , \mathfrak{L}_2 позначимо відповідні інваріантні півпростори, так що $\mathfrak{L} = \mathfrak{L}_1 + \mathfrak{L}_2$, $x = \{\xi, h\}$, де $\xi \in \mathfrak{L}_1$, $h \in \mathfrak{L}_2$, і визначимо $\|x\| = \max\{\|\xi\|, \|h\|\}$. Через A_1 , A_2 — позначимо оператори, індуковані оператором A відповідно в півпросторах \mathfrak{L}_1 , \mathfrak{L}_2 . Тоді рівняння (3) запишеться у вигляді

$$\frac{d\xi}{dt} = A_1 \xi + X_1(t, \xi, h, \varepsilon), \quad \frac{dh}{dt} = A_2 h + X_2(t, \xi, h, \varepsilon), \quad (4)$$

причому $\sigma(A_1) = \sigma_1(A)$, $\sigma(A_2) = \sigma_2(A)$.

Рівняння виду (4), в яких одна група рівнянь відповідає критичній частині спектра оператора, а інша — некритичній, будемо називати рівняннями спеціального виду, а змінні ξ , h відповідно критичною та некритичною змінними.

Рівняння типу (4) розглядалися в роботі [1].

Як показано в [1, стор. 342], функції, що стоять у правих частинах рівнянь зі значеннями у відповідних інваріантних півпросторах \mathfrak{L}_1 та \mathfrak{L}_2 , визначені на множині $R \times U_{\delta_0} \times V_{v_0} \times \varepsilon_e$, де R — дійсна вісс, $\xi \in U_{\delta_0}$ (U_{δ_0} — куля в півпросторі \mathfrak{L}_1 радіуса δ_0 з центром в точці $\xi = 0$), $h \in V_{v_0}$ (V_{v_0} — куля в півпросторі \mathfrak{L}_2 радіуса v_0 з центром в точці $h = 0$), неперервні, задовільняють умову Ліпшица щодо ψ , h з константою Ліпшица $\lambda(\varepsilon, \mu) \rightarrow 0$ при $\varepsilon \rightarrow 0$, $\mu \rightarrow 0$.

Для рівнянь виду (4) розроблено методи доведення існування локального інтегрального многовиду \mathfrak{M}_t , поданого співвідношенням виду $h = \varphi(t, \xi, \varepsilon)$. Вивчені його властивості, зокрема властивість стійкості. Встановлено, що на многовиді \mathfrak{M}_t вихідне рівняння зводиться до рівняння відносно критичної змінної. Це рівняння описує потік на многовиді. Його вимірність дорівнює вимірності півпростору \mathfrak{L}_1 і взагалі менша, ніж вимірність вихідного фазового простору.

2. Для диференціальних рівнянь, що розглядаються в нескінченновимірному банаховому просторі \mathfrak{L} , цікаво встановити принцип зведення [2—4], який дозволяє питання про стійкість розв'язків рівнянь (3) при наявності критичної частини спектра у оператора, що стоять коефіцієнтом у головній лінійній частині, звести до питання про стійкість розв'язків рівняння відносно критичної змінної і, таким чином, звести задачу про стійкість для рівняння (1), до задачі про стійкість для рівняння меншої вимірності, зокрема скінченої.

Другими словами, принцип зведення для рівнянь

$$\frac{dx}{dt} = A_1 x + X_1(t, x, y, \varepsilon), \quad \frac{dy}{dt} = A_2 y + X_2(t, x, y, \varepsilon), \quad (5)$$

що розглядаються в нескінченновимірному просторі $\mathfrak{L} = \mathfrak{L}_1 + \mathfrak{L}_2$, де спектр оператора A_1 — критичний, а оператора A_2 — не перетинається з уявною віссю і знаходиться зліва від неї, полягає в знаходжені такої функції $y = \varphi(t, x, \varepsilon)$ ($x \in \mathfrak{L}_1$, $y \in \mathfrak{L}_2$), щоб питання про стійкість положення рівноваги рівняння (5) зводилося до дослідження стійкості положення рівноваги рівняння

$$\frac{dx}{dt} = A_1 x + \bar{X}(t, x; \varphi(t, x, \varepsilon), \varepsilon), \quad (6)$$

що описує потік на многовиді, який визначається через $y = \varphi(t, x, \varepsilon)$.

Цікаво виділити ті випадки, коли рівняння (6) має скінченну вимірність. Так, якщо у спектра оператора A вдається виділити дискретну частину, що складається з k ізольованих точок $i\omega_1, \dots, i\omega_k$, розташованих на уявній осі, кожна скінченною рангу* m_1, \dots, m_k , то приходимо до розглядання таких рівнянь, які описують потік на многовиді:

$$\begin{aligned} \frac{d\xi}{dt} &= A_1 \xi + P_1(t, \xi, \eta, \dots, \zeta, \varepsilon), \\ \frac{d\eta}{dt} &= A_2 \eta + P_2(t, \xi, \eta, \dots, \zeta, \varepsilon), \\ \frac{d\zeta}{dt} &= A_k \zeta + P_k(t, \xi, \eta, \dots, \zeta, \varepsilon). \end{aligned} \quad (7)$$

* Ізольована точка спектра a_j лінійного обмеженого оператора A має скінчений ранг m_j , якщо вона є полюсом порядку m_j в розвиненні відповідного резольвентного оператора в околі цієї точки в ряд Лорана.

Ці рівняння розглядаються в кореневих півпросторах $\mathfrak{L}_1, \dots, \mathfrak{L}_k$, відповідно вимірності m_1, \dots, m_k при цьому, $\sigma(A_1) = i\omega_1, \sigma(A_2) = i\omega_2, \dots, \sigma(A_k) = i\omega_k$ і A_1, A_2, \dots, A_k — скінченновимірні оператори порядків відповідно m_1, \dots, m_k , індуковані оператором A в півпросторах $\mathfrak{L}_1, \mathfrak{L}_2, \dots, \mathfrak{L}_k$.

Якщо кожне із власних значень $i\omega_1, \dots, i\omega_k$ є ізольованою точкою спектра $\sigma(A)$ скінченного рангу, рівного 1 (оператор A є оператором скалярного типу), то рівняння, що описують потік на многовиді, записуються у вигляді

$$\begin{aligned} \frac{d\xi}{dt} &= i\omega_1 \xi + P_1(t, \xi, \eta, \dots, \zeta, \varepsilon), \\ \frac{d\eta}{dt} &= i\omega_2 \eta + P_2(t, \xi, \eta, \dots, \zeta, \varepsilon), \\ &\dots \\ \frac{d\zeta}{dt} &= i\omega_k \zeta + P_k(t, \xi, \eta, \dots, \zeta, \varepsilon) \end{aligned} \tag{8}$$

і розглядаються в одновимірних власних півпросторах $\mathfrak{L}_1, \mathfrak{L}_2, \dots, \mathfrak{L}_k$. Покладаємо далі, що рівняння відносно критичної змінної в (5) має скінченну вимірність.

Розглянемо тепер окіл періодичного розв'язку $x = x^0(\psi)$ ($x^0(\psi + 2\pi) = x^0(\psi)$), відповідного (1) породжуючого рівняння. В окілі цього розв'язку вихідне рівняння можна представити у вигляді

$$\frac{dx}{dt} = A(\psi)x + X(t, x, \varepsilon). \tag{9}$$

В лінійному рівнянні

$$\frac{dx}{dt} = A(\psi)x, \tag{10}$$

де $A(\psi)$ — періодична оператор-функція ψ періоду 2π , один характеристичний показник завжди дорівнює 0, отже, в наведеному рівнянні $\frac{dy}{dt} = By$ оператор B завжди має однократне нульове власне значення. Решту спектра оператора B позначимо $\sigma(B)$. Покладемо далі, що спектр $\sigma(B)$ розщіплюється на критичну частину $\sigma_1(B)$ (скінченної кратності) і некритичну $\sigma_2(B)$, яка не перетинається з уявною віссю і знаходиться зліва від неї. Позначимо через $\mathfrak{L}_0, \mathfrak{L}_1, \mathfrak{L}_2$ — інваріантні півпростори, що відповідають точці 0 і спектральним множинам $\sigma_1(B)$ і $\sigma_2(B)$.

Як показано в [1], в розглянутому випадку рівняння (9) зображується у вигляді

$$\begin{aligned} \frac{d\psi}{dt} &= \omega + Y_1(t, \psi, \zeta, h, \varepsilon), & \frac{d\xi}{dt} &= A_1 \xi + Y_2(t, \psi, \zeta, h, \varepsilon), \\ \frac{dh}{dt} &= A_2 h + Y_3(t, \psi, \zeta, h, \varepsilon), \end{aligned} \tag{11}$$

де ψ — кутова змінна, функції $Y_1(t, \psi, \zeta, h, \varepsilon), Y_2(t, \psi, \zeta, h, \varepsilon), Y_3(t, \psi, \zeta, h, \varepsilon)$ визначені на множині $R \times \Psi \times U_{\gamma_0} \times V_{\mu_0} \times \varepsilon_{\varepsilon_0}$, неперервні, періодичні по ψ з періодом 2π , задовільняють умову Ліппіца по ψ з константою $\lambda(\varepsilon, \mu) \rightarrow 0$ при $\varepsilon \rightarrow 0, \mu \rightarrow 0$.

На гладкому многовиді \mathfrak{M}_t рівнянь (11), поданому співвідношенням

$$\mathfrak{M}_t \{(\psi, \zeta, h) : \psi \in \Psi, |\zeta| < \gamma_0, h = \varphi(t, \psi, \zeta, \varepsilon)\}, \tag{12}$$

потік описується рівняннями

$$\begin{aligned}\frac{d\psi}{dt} &= \omega + \bar{Y}_1(t, \psi, \zeta, \varphi(t, \psi, \zeta, \varepsilon), \varepsilon), \\ \frac{d\zeta}{dt} &= A_1\zeta + \bar{Y}_2(t, \psi, \zeta, \varphi(t, \psi, \zeta, \varepsilon), \varepsilon).\end{aligned}\quad (13)$$

Якщо ввести позначення $a = (\omega, 0)$, $A = \text{diag}(0, A_1)$,

$$\xi = (\psi, \zeta), h = q, X = (Y_1, Y_2), X_2 = Y_3, \bar{X}_1 = (\bar{Y}_1, \bar{Y}_2), \quad (14)$$

то рівняння (11) і (14) можна записати у вигляді

$$\frac{d\xi}{dt} = a + A_1\xi + X_1(t, \xi, q, \varepsilon), \quad \frac{dq}{dt} = A_2q + X_2(t, \xi, q, \varepsilon) \quad (15)$$

i

$$\frac{d\xi}{dt} = a + A_1\xi + \bar{X}_1(t, \xi, \varphi(t, \xi, \varepsilon), \varepsilon). \quad (16)$$

Як бачимо, рівняння (15) і (16) є рівняннями того ж типу, що і рівняння (5) і (6).

3. Далі розглянемо рівняння

$$\frac{d\xi}{dt} = A_1\xi + X_1(t, \xi, h, \varepsilon), \quad \frac{dh}{dt} = A_2h + X_2(t, \xi, h, \varepsilon) \quad (17)$$

в припущені, що праві частини задовольняють всі умови, які забезпечують існування гладкого інтегрального многовиду S_t рівнянь (17), зображеного співвідношенням $h = \varphi(t, \xi, \varepsilon)$.

Припускаємо також, що рівняння

$$\frac{d\xi}{dt} = A_1\xi + \bar{X}_1(t, \xi, \varphi(t, \xi, \varepsilon), \varepsilon), \quad (18)$$

яке описує потік на многовиді S_t , має скінченну вимірність.

Вводячи в рівняння (17) замість h нову змінну s за допомогою заміни

$$s = h - \varphi(t, \xi, \varepsilon), \quad (19)$$

одержуємо

$$\frac{d\xi}{dt} = A_1\xi + X_3(t, \xi, s, \varepsilon), \quad \frac{ds}{dt} = A_2s + X_4(t, \xi, s, \varepsilon), \quad (20)$$

де вектор-функції $X_3(t, \xi, s, \varepsilon)$, $X_4(t, \xi, s, \varepsilon)$ зі значеннями в півпросторах \mathfrak{L}_1 , \mathfrak{L}_2 визначені на множині $R \times U_\delta \times V_v \times E_\varepsilon$, неперервні, задовольняють умову Ліпшица відносно ξ, s з константою $\lambda(\varepsilon, \delta, v) \rightarrow 0$ при $\varepsilon \rightarrow 0$, $\delta \rightarrow 0$, $v \rightarrow 0$, крім того, $X_4(t, \xi, 0, \varepsilon) = 0$.

Згідно з формулами заміни змінних, многовид S_t для рівнянь (17), що визначається за допомогою співвідношення $h = \varphi(t, \xi, \varepsilon)$, для рівнянь (20) визначається за допомогою $s = 0$. Отже, для рівнянь (20) потік на многовиді S_t описується рівнянням

$$\frac{d\xi}{dt} = A_1\xi + \bar{X}_3(t, \xi, 0, \varepsilon). \quad (21)$$

Покладаємо далі, що функція $\bar{X}_3(t, \xi, 0, \varepsilon)$ задовольняє умови

$$\|\bar{X}_3(t, \xi, 0, \varepsilon)\| \leq N(t), \quad \|\bar{X}_3(t, \xi, 0, \varepsilon) - \bar{X}_3(t, \xi'', 0, \varepsilon)\| \leq g(t) \|\xi' - \xi''\| \quad (22)$$

з інтегрально обмеженими $N(t)$, $g(t)$.

Сформулюємо теорему.

Теорема. Нехай функції, що стоять у правих частинах рівнянь (20), (21), мають згадані вище властивості i, крім того, спектр оператора A_1 є критичним, а оператора A_2 не перетинається з уявеною віссю i знаходиться зліва від неї. Тоді стійкість положення рівноваги $\xi = 0, s = 0$ рівнянь

(20) повністю визначається стійкістю положення рівноваги $\xi = 0$ рівняння (21).

Доведення. Візьмемо довільні вектори x, y , що задовільняють умови

$$\|x\| < \delta_1, \|y\| < v_1 \quad (\delta_1 \leq \delta_0, v_1 \leq v_0) \quad (23)$$

і розглянемо розв'язок рівнянь (20)

$$\xi(t) = \xi(t, x, y); \quad s(t) = s(t, x, y), \quad (24)$$

що задовільняють початкові умови $\xi(0) = x, s(0) = y$. Згідно з властивостями правих частин рівнянь (20) такий розв'язок існує для всіх $t \geq 0$.

Через $u(t, p)$ позначимо єдиний розв'язок рівняння (22), що задовільняє початкову умову $u(0, p) = p$.

Через $U(t)$ позначимо розв'язний оператор однорідного рівняння $\frac{d\xi}{dt} = A_1 \xi$ і припустимо, що він задовільняє оцінки

$$\|U(t)\| \leq M_1, \quad \|U^{-1}(t)\| \leq M_1. \quad (25)$$

(В розглядуваному випадку, коли спектр оператора A_1 є критичним, ці нерівності завідомо виконуватимуться, якщо A_1 — оператор скалярного типу).

Нехай нульовий розв'язок рівняння (21) стійкий. Це означає, що для заданого δ_1 , можна знайти таке $\delta_2 > 0$, що для всіх $\|p\| \leq \delta_2$ виконується нерівність

$$\|u(t, p)\| \leq \delta_1. \quad (26)$$

Для розв'язку $u(t, p)$, зображеного у вигляді

$$u(t, p) = U(t)p + \int_0^t U(t)U^{-1}(\alpha) \bar{X}_s(\alpha, u(\alpha, p), 0, \varepsilon) d\alpha, \quad (27)$$

приймаючи до уваги умови (25) та скориставшись відомою лемою Беллмана—Гронволла, одержимо нерівність

$$\|u(t, p') - u(t, p'')\| \leq M_2 \|p' - p''\|, \quad (28)$$

де M_2 — деяка стала.

Теорему буде доведено, якщо ми покажемо, що (при зроблених припущеннях) розв'язок системи (20) $\xi(t) = \xi(t, x, y), s(t) = s(t, x, y)$ можна зобразити у вигляді

$$\xi(t) = u(t, p) + v(t), \quad s(t) = s(t), \quad (29)$$

де $v(t) \rightarrow 0$ при $t \rightarrow \infty$.

Метод доведення теореми, як і в [2, 3], полягає в такому. Спочатку ми виходимо з припущення, що зображення (29) існує, і встановлюємо оцінки для $v(t), s(t)$. Показуємо, що $v(t) \rightarrow 0, s(t) \rightarrow 0$ при $t \rightarrow \infty$. Потім дово-димо законність зображення (29).

Ітак, нехай зображення існує. Тоді підставляючи вираз (29) в рівняння (20), беручи до уваги, що $u(t, p)$ — розв'язок рівняння (21), одержуємо.*

$$\frac{dv}{dt} = (S + N)v + X_s(t, u + v, s, \varepsilon) - X_s(t, u, 0, \varepsilon). \quad (30)$$

* Як відомо, для скінченновимірного лінійного оператора A має місце розклад Данфорда $A = S + N$, де S — оператор скалярного типу $\left(S = \sum_{k=1}^n \lambda_k I_k, \lambda_k \neq \lambda_j, k \neq j \right)$,

$N = \sum_{k=1}^n N_k$, де N_k — нільпотентні оператори, $\|N\| \leq \gamma$, $\gamma = \text{const}$, $\|S\| = k$, k — порядок

оператора. У розглядуваному випадку, коли спектр оператора A_1 є критичним, $\|e^{St}\| = 1$.

Вводячи в рівняння (30) замість v нову змінну f за допомогою заміни
одержуємо

$$f = e^{-St}v, \quad \|e^{-St}\| = 1, \quad \|f\| = \|v\|, \quad (31)$$

Знайдемо функції $f(t)$, $s(t)$, розв'язуючи методом послідовних наближень
таку систему інтегральних рівнянь:

$$f(t) = \int_{-\infty}^t \{Nf(\tau) + e^{-S\tau} [X_3(\tau, u(\tau, p) + e^{S\tau}f(\tau), s(\tau), \varepsilon) - X_3(\tau, u(\tau, p), 0, \varepsilon)]\} d\tau, \quad (33)$$

$$s(t) = e^{A_2 t} \left\{ y + \int_0^t e^{-A_2 \tau} [X_4(\tau, u(\tau, p) + e^{S\tau}f(\tau), s(\tau), \varepsilon) - X_3(\tau, u(\tau, p), 0, \varepsilon)] d\tau \right\}. \quad (34)$$

Покладемо $f^0 \equiv 0$, $s^0 = e^{A_2 t}y$ і визначимо

$$f^k(t) = \int_{-\infty}^t \{Nf^{k-1}(\tau) + e^{-S\tau} [X_3(\tau, u(\tau, p) + e^{S\tau}f^{k-1}(\tau), s^{k-1}(\tau), \varepsilon) - X_3(\tau, u(\tau, p), 0, \varepsilon)]\} d\tau, \quad (35)$$

$$s^k(t) = e^{A_2 t}y + \int_0^t e^{A_2(t-\tau)} X_4(\tau, u(\tau, p) + e^{S\tau}f^{k-1}(\tau), s^{k-1}(\tau), \varepsilon) d\tau \quad (k=0, 1, 2, \dots).$$

Зауважимо, що оскільки $u = u(\tau, p)$, то, очевидно, $f(t) = f(t, p, y)$, $s(t) = g(t, p, y)$.

Крім того, з властивостей функцій, що стоять у правій частині рівнянь (20), маємо $X_1(t, \xi, s, \varepsilon) \in \text{Lip} \{\xi, s; \lambda(\varepsilon, \mu)\}$, а згідно з (27) $u(t, p) \in \text{Lip} \{p; M_2\}$, де M_2 — деяка стала.

Тому із (33), беручи до уваги (31), одержуємо

$$\|f(t, p', y) - f(t, p'', y)\| \leq \frac{\lambda(\varepsilon, \mu)}{k} M_2 \|p' - p''\|, \quad (36)$$

де $k = \|S\|$.

Взявши $\varepsilon_1 \leq \varepsilon_0$ та $\mu_1 \leq \mu_0$ достатньо малими, щоб при $\varepsilon < \varepsilon_1$, $\mu < \mu_1$
було $\frac{\lambda(\varepsilon, \mu)}{k} M_2 < 1$, одержимо, що функція $f(t, p, y)$ задовільняє умову
Лішніца відносно p :

$$\|f(t, p', y) - f(t, p'', y)\| \leq q \|p' - p''\| \quad (37)$$

з константою $q < 1$.

Оскільки спектр оператора A_2 знаходиться зліва від уявної осі, то
існують такі $\beta > 0$ і $D > 0$, що при $t \geq 0$

$$\|e^{A_2 t}\| \leq D e^{-\beta t}.$$

Беручи до уваги властивості функцій, що стоять у правій частині рівнянь (35), неважко показати, що всі послідовні наближення $f^k(t, p, y)$, $s^k(t, p, y)$
задовільняють нерівності

$$\|f^k(t, p, y)\| \leq \frac{1}{2} \|y\| e^{-\beta t}, \quad \|s^k(t, p, y)\| \leq D_k \|y\| e^{-\beta t}, \quad (39)$$

де $D_k = D(1 + D_{k-1})$, \dots , $D_2 = D(1 + \lambda D_1)$, $D_1 = D(1 + \lambda)$, $\lambda \ll \beta$, $\lambda = \lambda(\varepsilon, \mu)$.

Із одержаних нерівностей випливає рівномірна збіжність інтегралів в (35) при $t \geq 0$ і достатньо малому значенні $\|y\|$. Звідси випливає, що функції $f^k(t, p, y)$, $s^k(t, p, y)$ визначені і неперервні при достатньо малому значенні $\|y\|$.

Використовуючи той же мажораційний прийом, що і при одержанні оцінок (39), неважко встановити нерівності

$$\|f^n(t, p, y) - f^{n-1}(t, p, y)\| \leq \frac{1}{2} \|y\| e^{-\beta t}, \quad (40)$$

$$\|g^n(t, p, y) - g^{n-1}(t, p, y)\| \leq D \lambda_n \|y\| e^{-\beta t} \quad (n = 1, 2, \dots), \quad (41)$$

з яких випливає, що послідовності $f^k(t, p, y)$, $s^k(t, p, y)$, рівномірно збігаються при достатньо малому значенні $\|y\|$.

Покладемо

$$\lim_{k \rightarrow \infty} f^k(t, p, y) = f(t, p, y), \quad \lim_{k \rightarrow \infty} s^k(t, p, y) = s(t, p, y). \quad (42)$$

Оскільки послідовності $f^k(t)$, $s^k(t)$ збігаються рівномірно, то функції $f(t, p, y)$, $s(t, p, y)$ визначені і неперервні при $t \geq 0$, $\|y\| < v_1$. Переходячи до границі в оцінках (39), одержуємо

$$\|f(t, p, y)\| \leq \frac{1}{2} \|y\| e^{-\beta t}, \quad \|s(t, p, y)\| \leq D \|y\| e^{-\beta t}. \quad (43)$$

Беручи до уваги (31), одержуємо остаточно

$$\|v(t, p, y)\| \leq \frac{1}{2} \|y\| e^{-\beta t}, \quad \|s(t, p, y)\| \leq D \|y\| e^{-\beta t}. \quad (44)$$

Отже, при $t \rightarrow \infty$: $v(t, p, y) \rightarrow 0$, $s(t, p, y) \rightarrow 0$. Із (44), зокрема, випливає

$$\|v(0, p, y)\| \leq \frac{1}{2} \|y\|. \quad (45)$$

Переход до границі при $n \rightarrow \infty$ в (35) показує, що функції $f(t, p, y)$, $s(t, p, y)$ задовільняють систему інтегральних рівнянь (33) — (34).

Диференціюючи систему (33) — (34), одержуємо, що функції $f(t, p, y)$, $s(t, p, y)$ являють собою розв'язки диференціальних рівнянь (20). Щоб завершити доведення теореми, треба довести вірність зображення

$$\xi(t, x, y) = u(t, p) + v(t, p, y), \quad s(t, x, y) = g(t, p, y). \quad (46)$$

Тут $\xi(0, x, y) = x$, $s(0, x, y) = y$, $u(0, p) = p$, $g(0, p, y) = y$.

Згідно з теоремою про єдиність розв'язку для виконання рівностей (46) необхідно і достатньо їх виконання при $t = 0$:

$$x = p + v(0, p, y) = w(p, y), \quad y = y, \quad (47)$$

причому, $\|p\| < \delta_2$, $\|x\| < \delta_1$, $\|y\| < v_1$.

Відображення (47) визначено на добутку $U_{\delta_2} \times V_{v_1}$ (U_{δ_2} — відкрита куля в \mathfrak{V}_1 радіуса δ_2 з центром у точці $\xi = 0$; V_{v_1} — відкрита куля в \mathfrak{V}_2 радіуса v_1 з центром у точці $y = 0$) і діє в добуток просторів $\mathfrak{V}_1 \times \mathfrak{V}_2$.

Згідно з (36), для будь-яких двох точок p' , p'' із кулі U_{δ_2} виконується нерівність

$$\|v(0, p', y) - v(0, p'', y)\| \leq q \|p' - p''\|, \quad (48)$$

де $q < 1$ для всіх $y \in V_{v_1}$.

Крім того, згідно з (45)

$$\|v(0, 0, y)\| \leq \frac{1}{2} v_1. \quad (49)$$

Отже (див., наприклад, [6, стор. 306]), існує відкритий окіл $U_{\delta_3} \times V_{v_2}$ точки $p = 0, y = 0$ такий, що при достатньо малому значенні v_2 звуження на $U_{\delta_3} \times V_{v_2}$ ($\delta_3 < \delta_2$) відображення (47) є гомоморфізмом $U_{\delta_3} \times V_{v_2}$ на деякий окіл точки $x = 0, y = 0$ в добутку просторів $\mathfrak{L}_1 \times \mathfrak{L}_2$.

Звідси випливає вірність зображення (47), а отже, і (46), що завершує доведення теореми.

Л I Т Е Р А Т У Р А

1. Ю. А. Митропольский, О. Б. Лыкова, Лекции по методу интегральных многообразий, изд. Ин-та матем. АН УССР, К., 1968.
2. В. А. Плисс, Принцип сведения в теории устойчивости движения, Изв. АН СССР, сер. матем., т. 28, № 6, 1964.
3. Ae Kelley, Stability of the Center—Stable Manifold, Journ. of Mathem. Analysis and Applic., v. 18, № 2, 1967.
4. А. М. Ляпунов, Общая задача об устойчивости движения, Гостехиздат, М. — Л., 1950.
5. Р. Беллман, Теория устойчивости решений дифференциальных уравнений, ИЛ, М., 1954.
6. Ж. Дьедонне, Основы современного анализа, «Мир», М., 1964.
7. Ю. Л. Далецкий, М. Г. Крейн, О некоторых результатах и проблемах теории устойчивости решений дифференциальных уравнений в банаховом пространстве, Труды V-й международной конференции по нелинейным колебаниям, т. I, изд. Ин-та матем. АН УССР, К., 1970.
8. И. М. Глазман, Ю. И. Любич, Конечномерный анализ, «Наука», М., 1969.

Надійшла 24.XII 1970 р.
Інститут математики АН УРСР